

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.044/2021/7. szám

A felperes:

(felperes neve) ((felperes címe).)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Nagyistók Bence Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagyistók Bence ügyvéd; (ügyvédi iroda címe).)

Az alperes:

(alperes neve) ((alperes címe).)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Litresits Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd, (ügyvédi iroda címe).)

A per tárgya:

Személyiségi jogsértés megállapítása és egyéb követelés

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék, 7.P.20.172/2020/19.

A fellebbezést benyújtó fél:

Felperes, 7.P.20.172/2020/22., Pf.II.20.044/2021/3.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, az alperes azzal, hogy a facebook oldalán 2019. március 16., 17. és 23. napján, a (hírportál neve) internetes hírportálon 2019. március 16. napján "A Fidesz eladta (település neve) közepét, most meg a város fizeti érte a bérleti díjat" címmel megjelent cikkhez kapcsolódóan írt bejegyzéseiben valótlanul állította, hogy a felperes

- (személy neve)val együtt 15 000 000 Ft összegű kárt okozott (település neve) városának;

- Senkit meg nem kérdezve, tehát minden szükséges felhatalmazás nélkül önhatalmúlag járt el a bérleti ügylet megkötése során;

- Fedezi a város korábbi fideszes polgármesterének korrupt telekügyletét, sunyi módon falaz (személy neve)nek;

- Korrupt bűnöző;

megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Az ítéltábla kötelezi az alperest a jogsértés abbahagyására, eltiltja a további jogsértéstől és kötelezi arra, hogy a jogerős ítélet rendelkező részét saját költségén tegye közzé a facebook oldalán.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 (ötszázezer) Ft-ot és ezen összeg után 2019. március 16. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 127 000 (százhuszonhétezer) Ft elsőfokú perköltséget.

Mellózi a felperes elsőfokú eljárási illeték és elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhatóság felhívására 36.000 (harminchatezer) Ft elsőfokú eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 31 750 (harmincegyezer-hétszázötven) Ft másodfokú eljárási költséget, valamint az államnak az adóhatóság felhívására 48 000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A felperes (település neve) város jelenlegi polgármestere, ezt megelőzően ezt a tisztséget (személy neve) látta el. Az alperes 1998-tól 2019-ig (település neve) Megyei Jogú Város Önkormányzata képviselője, 2014-től 2019-ig az Ellenőrző Bizottság elnöke volt.

[2] Az önkormányzat képviselőjében (személy neve) polgármester 1995. december 20. napján 18 694 000 Ft vételárért értékesítette a (település neve) (ingatlan hrsz.-a) hrsz.-ú, 719 m² alapterületű ingatlant a (P.) Mérnöki Iroda Építési Fővállalkozó és Kereskedelmi Kft.-nek, aki ugyanezen a napon 28 000 000 Ft vételárért az ingatlant továbbértékesítette az (O.) Rt. ((O.)

Bank) részére. A felperes által képviselt önkormányzat 2017. október 26-án bérleti szerződést kötött az (O.) Bank Nyrt.-vel a fenti területre a (projekt jele). jelű "(projekt neve) önkormányzati projekt megvalósítása érdekében. Az (O.) Bank tulajdonát képező telken egy 1,2 milliárdos beruházási értékű új, korszerű, három szintes kulturális közösségi intézmény létesült. A bérleti szerződést a felek határozatlan időre kötötték, a bérleti díjat nettó 650 000 Ft + Áfa/év összegben határozták meg. Megállapodtak abban is, hogy az önkormányzat a bérleti díjat oly módon fizeti, hogy 2013. augusztus 13-tól 2017. december 31-ig terjedő időszakra 2 849 315 Ft + 769 315 Ft Áfa, összesen 3 618 630 Ft-ot teljesít, 2018. január 1. napjától kezdődően pedig nettó 650 000 Ft + Áfa/év bérleti díjat minden tárgyi év december 31-ig az (O.) Banknak megfizet.

[3] (jegyző neve) jegyző az alperes, mint önkormányzati képviselő írásban előterjesztett kérdésére a perbeli ingatlant érintően 2018. március 18-án kelt levélben tájékoztatást adott. Eszerint a közgyűlés 2015. február 26-án tárgyalta és hagyta jóvá a 3/2015. (II.26.) számú önkormányzati rendelettel a város 2015. évi költségvetését, amely (O.) telek rendezéseként "kártérítési igény rendezése" előirányzatot tartalmazott. Ez a rendezés a (település neve), (ingatlan címe) mentén levő (ingatlan hrsz.-a) hrsz.-ú "kivett beépítetlen terület" művelési ágú ingatlan 219 m²-es, az (O.) Bank tulajdonában álló ingatlanrészt érintette. A telek tulajdonosa eredetileg bankfiók építését tervezte a területen, amely nem valósult meg. A jegyző részletes tájékoztatást adott a város ezt érintő rendezési tervéről, a pályázat elbírálásáról és arról, hogy a közgyűlés több alkalommal is tárgyalta az (projekt neve) Projekt megvalósításával kapcsolatos előterjesztéseket, majd a továbbfejlesztett "(projekt neve) című pályázat második fordulóra történő benyújtását a közgyűlés a 121/2009. (IV.30.) számú közgyűlési határozattal hagyta jóvá. A projekt megvalósításában az ingatlan 719 m²-es területéből 509 m²-es területrész érintett a burkolatépítéssel, az (O.) Bank részéről a díszburkolat kialakítási munkálatokhoz történő tulajdonosi hozzájárulás megtörtént. A tájékoztatás részletezte a 25/2003. (VIII.9.) önkormányzati rendelet vagyongazdálkodásra vonatkozó előírásait az értékhatárok és döntési jogosultságok megjelölésével. A projekt fenntartási időszaka 12 év, amely alatt a terület rendelkezésre állását biztosítani kellett, a vagyontárgy bérleti, vagy tulajdonjogának megszerzésével történhetett. E tárgyban tárgyalásokat folytattak az (O.)-vel, annak eredményessége esetén a hatáskör gyakorlója hoz döntést, amelyhez a költségvetésben fedezet biztosítása szükséges, emiatt vált indokoltá a 2015. évi költségvetésben egyéb működési költségként annak tervezése, szerepeltetése.

[4] Az ellenzék 2019. március 14-én a perrel érintett ingatlan melletti területen politikai tüntetést szervezett, amelyen az alperes, mint önkormányzati képviselő és ellenőrző bizottsági elnök fogalmazta meg politikai véleményét.

[5] A (hírportál neve) internetes portálon 2019. március 16-án "a Fidesz eladta (település neve) közepét, most meg a város fizeti érte a bérleti díjat" címmel cikk jelent meg, amely - egyebek mellett - az alábbiakat tartalmazta: "(személy neve) (...) 1995. karácsonya előtt december 20.-án kötött adásvételi szerződést a területre, csak hogy a város nem banknak, hanem egy mérnöki irodának adta el az ingatlant. A (P.) Mérnöki Iroda Kft.-nek akkori áron 18,6 Ft-ot kellett kifizetnie a város szívében fekvő ingatlanért. A cég a szerződésben magára vállalt egy sor hosszú távú kötelezettséget, de valójában még ugyanazon a napon, december 20.-án 28 000 000 Ft-ért tovább adta a telket az (O.)-nek." "A (felperes neve) Fidesz-es polgármester vezette önkormányzat végül 2017. végén állapodott meg az (O.)-vel. A bank elérte, hogy teljes mértékben sikertelen ingatlan vásárlásért végül némi kárpótlást kapjon a várostól. A megoldás az lett, hogy hosszútávú bérleti szerződést kötöttek a területre. A (hírportál neve) információi szerint az önkormányzat évi 650 000 Ft + Áfa bérleti díjat fizet az (O.)-nek, emellett kifizette a 2013-2017. év közötti időszakra visszamenőlegesen további 3,6 millió Ft-ot is, így most lényegében a város fizet azért a területért, amit 25 éve eladott az

akkori polgármester." Az alperes a cikkhez kapcsolódóan egy bejegyzést tett közzé: "(lakosok!) (felperes neve) fedezi a város korábbi Fidesz-es polgármesterének korrupt telekügyletét. (személy neve) és (felperes neve) eddig 15 000 000 Ft-tal károsította meg (település neve) várost és még mindig az (O.)-é a telek. Sunyi módon hallgatnak a talpunk alatt lévő (személy neve) és (felperes neve) telekügyletről. Az (projekt neve) előtti építési telket 1995. december 20-án adta el (személy neve), majd még aznap a 10 millióval drágábban továbbadták az (O.)-nek, majd 2013-ban kérte az (O.), hogy vásárolja vissza a város, de (felperes neve) senkit meg nem kérdezve inkább visszabérli a telket, eddig már 5 000 000 Ft-ba került a bérlet és évente 825 000 Ft-ot fizetünk az (O.)-nek!". Az alperes 2019. március 17-én 7 óra 44 perckor és március 23-án 8 óra 2 perckor a Facebook oldalán közzétett bejegyzésében megismételte a fentieket, kiegészítve azt az alábbiakkal: "A (település neve)-i Többség március 14-én este történelmi megemlékezést tartott a Városháza falán elhelyezett Kossuth emléktáblánál. Előtte kiálltunk a Márciusi Ifjak egyik legfontosabb követelése, a sajtószabadság mellett. Az (projekt neve) előtti építési telket 1995. december 20-án adta el (személy neve), majd még aznap 10 000 000 Ft-tal tovább adták az (O.)-nek, majd 2013-ban kérte az (O.), hogy vásárolja vissza a város, de (felperes neve) senkit meg nem kérdezve inkább visszabérli a telket hátha így nem tűnik fel senkinek az ügy. Eddig már 5 000 000 Ft-ba került a bérlet és évente 825 000 Ft-ot fizetünk az (O.)-nek! A Fidesz a (személy neve)-(felperes neve) ügyet most több internetes portál is megírta ..., mert a (lakosok!)nak is joguk van tudni, hogy mi történik (település neve)on...".

[6] Az alperes 2019. március 23-i bejegyzésében az alábbiakat tette közzé: "(település neve)ON AZ (projekt neve) ELŐTTI (személy neve)-(felperes neve) TELEK, amiért már 15 000 000 Ft-ot bukott a város, amit titokban bérelnék az (O.)-től! 1995. december 20-án adta el (személy neve), majd még aznap a 10 000 000 Ft-tal drágábban továbbadták el az (O.)-nek, majd 2013-ban kérte az (O.), hogy vásárolja vissza a város, de (felperes neve) senkit meg nem kérdezve inkább visszabérli a telket hátha így nem tűnik fel senkinek az ügy. Eddig már 5 000 000 Ft-ba került a bérlet és évente 825 000 Ft-ot fizet a város az (O.)-nek! A (lakosok!)nak is joguk van tudni, hogy mi történik (település neve)on ...".

A felperes keresete, az alperes védekezése

[7] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a facebook oldalán 2019. március 16., 17. és 23-án, továbbá a (hírportál neve) internetes hírportálon 2019. március 16.-án írt hozzászólásaival elsődlegesen a jóhírnévhez, másodlagosan a becsülethez fűződő személyiségi jogát megsértette. Kérte alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, a további jogsértéstől történő eltiltásra és arra, hogy saját költségén megfelelő elégtételt adjon, ennek keretében a keresetének jogerősen helyt adó ítélet rendelkező részét a facebook oldalán tegye közzé. Az alperes marasztalását kérte 500 000 Ft és ennek 2019. március 16. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamataiban sérelemdíj címén. Előadta, valótlan tényállítás az az alperesi közlés, hogy (személy neve)val együtt 15 000 000 Ft összegű kárt okozott (település neve) városának, senkit meg nem kérdezve, tehát a szükséges felhatalmazás nélkül önhatalmúlag járt el a bérleti ügylet megkötése során, fedezte "a város korábbi Fidesz-es polgármesterének korrupt telekügyletét", sunyi módon falazott (személy neve)nek és korrupt bűnöző. A való tények hamis színben történő feltüntetésével állította az alperes, hogy "Eddig már 5 000 000 Ft-ba került a bérlet és évente 825 000 Ft-ot fizetünk az (O.)-nek". Az alperes konkrét bűncselekmény elkövetésével, hűtlen kezeléssel vádolta és azzal, hogy fedezte a korábbi Fidesz-es polgármester korrupt telekügyletét, maga is korrupt, azaz hivatali bűncselekmény elkövetésében vesz részt. Állította, hogy az önkormányzat 2013. augusztus 12-én az (projekt neve) projekt megvalósítása érdekében megkereste az (O.) Bank Nyrt.-t a

tulajdonosi hozzájárulás megszerzése céljából, majd a tárgyalások eredményeként 2017. október 26-án kötöttek bérleti szerződést. A bérleti díj meghatározása értékbecslő közreműködésével történt, a vagyonrendelet alapján a szerződést a polgármester saját hatáskörben aláírhatta. A projekthez igazodóan került 2013. augusztusától kiszámításra a bérleti díj. A perbeli ingatlan részét képező parkolóban az önkormányzat parkoló automatát üzemeltet, amelynek 2008. évi bruttó árbevétele 2 045 000 Ft volt, 5 év átlagát tekintve 1 572 000 Ft, ami jelentősen meghaladja az (O.)-nek fizetett bérleti díjat. Az alperes bejegyzésében tett, a fenti beruházást érintő megállapításai valótlanok és a valóságot hamis színben feltüntető tényállítások, amelyek átlépik a szólás- és véleménynyilvánítás szabadságának korlátját, és alkalmasak arra, hogy az olvasókban bizalmatlanságot keltsenek, hiteltelenné tegyék, ezáltal jóhírnevét sértik. Bár közéleti szereplő, azonban a hamis tényállításokkal szemben védelem illeti. Hivatkozott a 7/2014. (III.7.) és a 13/2014. (IV.18.) AB. határozatokra. A kifogásolt közlések társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolják, különös tekintettel arra, hogy 18 éve (település neve) Megyei Jogú Város polgármestere. A jogsértés tényének megállapítása körében a Ptk. 2:43. § d) pontjára, 2:45. (2) bekezdésére, az alkalmazandó szankciók tekintetében a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésére hivatkozott.

[8] A jóhírnév sérelme megállapításának hiányában a becsülethez fűződő személyiségi joga megsértését kérte megállapítani, mert a bejegyzések társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas bántó, gyalázkodó közléseket tartalmaznak. Az alperes bűncselekmény elkövetésével vádolta, a bejegyzésben írtaknak azonban nincs olyan ténybeli alapja, amelyből logikusan, tényszerűen és okszerűen levezethető lenne megvádolása jogszerűsége. E tekintetben hivatkozott a 13/2014. (IV.18.) AB. határozatra.

[9] A sérelemdíj körében előadta, a jogsértés tartósan fennáll, mert az alperes sérelmezett írásai jelenleg is hozzáférhetőek az olvasók széles tábora számára, a facebook oldalon megjelent írás tekintetében azok további megosztása fokozza a jogsértés súlyát. Az alperes állításai alkalmasak a közvélemény formálására, tevékenysége társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, amely olyan súlyú nem vagyoni sérelmet eredményez számára, ami sérelemdíj megítélését indokolja.

[10] Az alperes védekezése a kereset elutasítására irányult, vitatta, hogy közlésével a felperes bármely személyiségi jogát megsértette. Bejegyzései kellő ténybeli alappal bírnak, e körben utalt (település neve) Megyei Jogú Város 2015. évi költségvetési rendeletére, amelynek céltartalék fejezetében 30 000 000 F-tot terveztek az (O.) telek kártérítési igény rendezésére fordítani, amellyel kapcsolatban a jegyzőhöz kérdést intézett. A jegyző tájékoztatása alapján szerzett tudomást arról, hogy az önkormányzatot a két adásvételi szerződés eredményeként akár 10 000 000 Ft kár érhet. Utalt arra, hogy (személy neve)val szemben különösen nagy kárt okozó hűtlen kezelés büntette miatt büntetőeljárás folyt, amelyben jogerős ítélet is született. A pályázat kapcsán a közgyűlés nem kapott arról tájékoztatást, hogy annak megvalósítása érinti a perbeli ingatlant, ami építési telekként már nem hasznosítható, ezért kezdeményezte a telektulajdonos az ingatlan visszavásárlását, amit a 2015. évi költségvetés a fenti módon kívánt rendezni. Az értékhatára tekintettel a közgyűlés volt jogosult dönteni. Kiemelte, hosszú távon az önkormányzatnak is érdekében állt az ingatlan visszavásárlása, mert az közterületi funkciót lát el. A bérleti szerződés alapján a 2013. augusztus 13-tól 2017. december 31-ig terjedő 4 éves időtartamra 3 618 630 Ft bérleti díj került megállapításra, majd pedig 2018. január 1. napjától kezdődően évi 650 000 Ft + Áfa, azaz bruttó 825 500 Ft, ami 2013-tól 2019-ig számítva mindösszesen 5 269 630 Ft-ot tesz ki, azaz valós tényállítás, hogy eddig megközelítőleg 5 000 000 Ft-ban került a város számára a bérlet.

[11] Állította, a belvárosi telekügyről a város közvéleménye nem kapott tájékoztatást, a felperes 2013-tól a város közgyűlését megkerülve saját hatáskörében intézkedett, ezzel fedezte a korábbi polgármester ingatlanügyletét. Tény, hogy a korábbi polgármester

10 000 000 Ft kárt okozott az ingatlan kétszeri értékesítésével, majd a közgyűlés jóváhagyása nélkül döntött a terület visszabérléséről, ahelyett, hogy a célszerű visszavásárlást választotta volna. Ebből logikusan következik, hogy a két polgármester összesen 15 000 000 Ft kárt okozott (település neve) városának. Közömbös a felperes hivatkozása a parkoló óra működtetésére, mert a parkoló az érintett területből legfeljebb 210 m²-t foglal el, az erre eső éves bevétel csak töredéke annak, amit a felperes kimutatott.

[12] A felperes közszereplő, ezért tevékenysége bírálatát tűrnie kell, különös tekintettel arra, hogy a közügyek vitatása körében került sor a közlésekre. Az általa előadottak, amennyiben tényállítások, valóság; a véleménynyilvánítás pedig kifejezőmódjában nem sértő, bántó, megalázó, ezért a felperes jogvédelemre igényt nem tarthat. Alaptalan a sérelemdíj iránti igény is, mert az nem automatikus következménye a jogsértés megállapításának.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[13] A törvényszék ítéltében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, fizessen meg az államnak 36 000 Ft eljárási illetéket, továbbá az alperesnek 395 000 Ft perköltséget.

[14] Megállapította, hogy a felperes közéleti szereplő, és a jóhírnév sérelme körében elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az alperesi tényállítások valóság-e. A periratok közé csatolt két adásvételi szerződésből megállapította, az ingatlanra 1994. december 20. napján két adásvételi szerződést kötöttek, a vételárak között közel 10 000 000 Ft eltérés mutatkozik, azaz az önkormányzat vevője közel 10 000 000 Ft-tal magasabb vételárért adta el az ingatlant az (O.) Bank-nak. A bérleti szerződés II/5. pontjából megállapította, hogy 2013. augusztus 13-tól 2017. december 31-ig az önkormányzat összesen 3 618 630 Ft-ot, majd 2018. január 1. napjától havi bruttó 825 000 Ft bérleti díjat fizetett a banknak, ami a vételárkülönbséggel (9 306 000 Ft) együtt 12 924 630 Ft, s amelyhez hozzászámítva a kereset előterjesztéséig eltelt további két év bérleti díját, az összeg 14 574 630 Ft, ami a város számára kárként jelenik meg. Az alperes által ezzel összefüggésben tett közlés, az, hogy a felperes (személy neve)val együtt 15 000 000 Ft kárt okozott (település neve) városának, valós tényállítás, az összeg az okiratok alapján kiszámítható, ezért nem eredményezi a felperes jóhírnevének sérelmét.

[15] Azt az alperesi közlést, hogy a felperes fedezte a korábbi Fidesz-es polgármester korrupt telekügyletét sunyi módon és falazott neki, ugyancsak nem ítélte személyiségsértőnek, mert a felperes nem bizonyította, hogy bármikor elhatárolta magát az ingatlan jogi sorsában bekövetkezett döntésektől. A felperes mint közszereplő tekintetében kiemelte, a Ptk. 2:44. §-a alapján a közügyek szabad vitatását biztosító alapjog gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét a szükséges és arányos mértékben az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja, ennek tükrében a perbeli közügyeket érintő közlések nem alkalmasak a felperes jóhírneve megsértésére. A becsület megsértése körében a közszereplőknek a nyilvánosság előtti értékeléseket, bírálatokat a közügyek vitatása körében őket érintő, vagy minősítő, személyüket támadó véleménynyilvánításokat nagyobb türelemmel kell viselniük, a perbeli közlésben foglaltak kifejezőmódjukban nem alkalmasak a felperes becsületének megsértésére.

[16] Mint szükségtelent mellőzte (személy neve)val szemben folyamatban volt büntetőeljárás iratainak beszerzését, továbbá az (O.) és az önkormányzat közötti levelezés iratainak áttekintését. A jogvita elbírálása szempontjából irreleváns az önkormányzat parkoló automatákból származó árbevételének vizsgálata, mert az a személyiségi jogsértés megállapítása iránti igény elbírálását nem befolyásolja. Jogalap hiányában a felperes sérelemdíj megállapítása iránti igényét is elutasította.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[17] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés hozatalát kérte. Az ítéltáblától a Pp. 369. § (1) és a 369. § (3) bekezdés a)-e) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseten és ellenkérelmen annak megállapításával, hogy a bérleti díj kifizetésével kárt okozott, ezzel megsértette a Pp. 342. § (1), a 2. § (2) és a 183. § (1) bekezdését. A bérleti díj összege nem kár, ennek ítéleti megállapítása sérti a Ptk. 6:331. § (1) és a 6:522. § (2) bekezdését. Fenntartotta, valótlan tényállítás és sérti a jóhírnevét az az alperesi közlés, hogy (személy neve)val együtt 15 000 000 Ft kárt okozott (település neve) városának. Kifogásolta a parkoló automaták bevétele értékelésének mellőzését. A 15 000 000 Ft-os károkozás megállapítása körében figyelembe vette a bérleti szerződésben foglaltakat, ezért a parkoló automaták bevétele - mint ugyancsak az önkormányzati költségvetést érintő pénzügyi tétel - sem hagyható figyelmen kívül a jogsértés megítélésékor. Az elsőfokú bíróság ezen eljárása sérti a Pp. 346. § (5) bekezdését, emellett indokolása e körben ellentmondásos is.

[18] Nem terhelte bizonyítási kötelezettség az alperes közlését illetően, nevezetesen, hogy fedezte a korábbi polgármester korrupt telekügyletét, sunyi módon falazott neki. Az elsőfokú bíróság a Pp. 237. § (1) és (2) bekezdése alapján az ezt érintő bizonyítási kötelezettségről nem adott részére tájékoztatást és megsértette a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében írtakat azzal, hogy e tényállítás valótlanágát nem állapította meg.

[19] Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy az alperes 2019. március 16-i írásának tartalma azt a valóságnak meg nem felelő látszatot kelti, hogy visszamenőleg - 2013. és 2017. között - 5 000 000 Ft bérleti díjat fizetett ki az önkormányzat, amelyen felül évente 825 000 Ft-ot teljesít, ami nem valós. Nem vizsgálta azt az alperesi közlést sem, hogy "ezek a korrupt bűnözők egymást védik", erre vonatkozóan az ítélet nem tartalmaz indokolást.

[20] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a becsületsértésre vonatkozó keresetét is alaptalannak találta. Az alperesi közlésnek nincs tényalapja, a felperesi értékítéletet semmi nem támasztja alá, az indokolatlanul bántó, sértő, megalázó. Az elsőfokú bíróság kizárólag a 7/2014. (III.7.) AB határozatra hivatkozott, döntése indokai azonban nem kerültek kifejtésre.

[21] Fellebbezése eredménytelensége esetére is kérte leszállítani az alperes javára megítélt perköltség összegét, mert az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Az alperes az elsőfokú eljárás során két beadványt szerkesztett, két tárgyaláson vett részt, összesen másfél óras időtartamban, az általa felszámított munkadíj visszaosztásával irreálisan magas összegű óradíj lenne megállapítható, amelynek mérséklése indokolt.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, a felperesnek, mint közszereplőnek a Ptk. 2:44. §-a alapján a közügyek szabad vitatása körén belül eső valós, igazolt ténybeli adatokkal rendelkező közléseket kötelessége tünni. Állította, a bérleti szerződés fenntartása állandó költséget, "kárt" eredményez, végső megoldást a terület visszavásárlása jelentette volna, ez szolgálja a város érdekét, amire nem került sor. Fenntartotta, hogy a felperes a szerződéskötés előtt az önkormányzati testület, szakmai bizottság véleményét nem kérte ki, egyszemélyben döntött a szerződés megkötéséről.

[23] Helyes számítással állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a bérleti díjak és a vételár különbség 14 574 630 Ft-ot tesz ki, így valós tényállítás a 15 000 000 Ft-os felperesi károkozás. A parkoló automatákból származó bevétel a felperes által közölt összeg töredéke,

egyebekben a jogvita elbírálása szempontjából közömbös, azt az elsőfokú bíróság helyesen nem értékelte.

[24] A "sunyi" kifejezés használatával politikai véleményt fogalmazott meg, ennek alátámasztásaként kérte beszerezni az elsőfokú eljárásban (személy neve)val szemben folyamatban volt büntető ügy iratait, amely érintette a bérleti szerződést is, a felperes e telekügylet kapcsán fedezte a polgármestert.

[25] Perköltségigénye nem eltúlzott, különös tekintettel a tényleges, általa részletesen megjelölt költségeire (irodabérllet, alkalmazott bére, járulékai stb.), emellett a kifejtett ügyvédi tevékenység színvonalára és időigényességére, ezért a megbízási szerződésben megjelölt perköltség igényét fenntartotta. Hivatkozott egyedi ügyekben hozott döntésekre is.

Az ítéltábla döntésének indokai

[26] A fellebbezés túlnyomó részben alapos.

[27] A perben alkalmazandó, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A felperes fellebbezésében anyagi jogi felülbírálatot kért, ennek keretében - a fellebbezésben megjelöltek szerint gyakorolni kért felülbírálati jogköröket (Pp. 369. § (3) bekezdés a)-e) pontok) és a fellebbezés indokait is figyelembevéve - az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, szükséges-e a megállapított tényállás módosítása, kiegészítése, ennek érdekében további bizonyítás lefolytatása, az elsőfokú bíróság ítéletének ténymegállapításai és az azokból levont következtetései helytállóak-e, indokolt-e eltérő jogi következtetések levonása, az ítélet megfelel-e az anyagi jogi jogszabályoknak.

[28] A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése a személyiségi jogok általános védelmének elvét fogalmazza meg, amikor kimondja, mindenkinek joga van ahhoz, hogy a törvény és a mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse és hogy abban őt senki ne gátolja. A Ptk. 4:42. § (2) bekezdése a személyiségi jogokat e törvény védelme alá helyezi. A Ptk. 2:43. § d) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti a becsület és a jóhírnév megsértése.

[29] A jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. Az Alaptörvény a véleménynyilvánítási szabadság megfogalmazásakor nem tesz kifejezett különbséget a tényközlés és az értékítélet között. A véleménynyilvánítási szabadság alapvető célja annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az egyén mások véleményét formálja, meggyőzzön másokat saját álláspontjáról. A véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál indokolt különbséget tenni az értékítélet és a tényközlés között. Az értékítéletre minden esetben kiterjed a véleménynyilvánítási szabadság, függetlenül attól, hogy az értékes, vagy értéktelen, igaz, vagy hamis érzelmen, vagy észlelésen alapul. Ezzel szemben a tényállítások esetén már nem ilyen feltétlen a véleménynyilvánítás szabadsága, az alkotmányos védelem ugyanis nem vonatkozhat a tények meghamisítására. A szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható és a valótlan tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen résztvevő személyek esetében. A véleménynyilvánítási szabadság ugyanakkor kiterjed a becsületsértésre alkalmas, a valóságnak megfelelő tények, információk közlésére is,

amely szabadságnak az emberi méltóság, a becsület, a jóhírnév védelme a külső korlátja (eBDT2000. 237., eBDT2000. 368., eBDT2004. 1038.).

[30] Annak megítéléséhez, hogy a felperes által sérelmezett alperesi közlések személyiségsértőek-e, szükséges annak tisztázása, hogy azok tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősülnek. Az elhatárolásnál az ún. bizonyíthatósági teszt nyújt segítséget, amely szerint az a közlés, amelynek valósága, vagy valótlansága bizonyítható, az tény, amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény (lsd. Csáncsics contra Magyarország, EJEB. 12188/06.). Lényeges az is, hogy amennyiben egy nyilatkozat értéktételnek minősül, akkor is kellő tényalapnak kell fennállnia annak alátámasztására. A tények meghamisítására nem vonatkozhat alkotmányos védelem (7/2014. (III.7.) AB. határozat), a bizonyíthatóan hamis tények jogvédelmet nem élvezhetnek.

[31] A jogvita megítélése szempontjából további lényeges körülmény, hogy a felperes közszereplő, személyiségi jogainak védelme a Ptk. 2:44. §-a alapján a közügyek szabad vitatását biztosító alapjog gyakorlása körében a szükséges és arányos mértékben korlátozható azzal, hogy az a közszereplő emberi méltósága sérelmével nem járhat. A felperes (település neve) Megyei Jogú Város polgármestere, az önkormányzati törvény által hatáskörébe utalt feladatokat látja el, ami nyilvánvalóan közérdeklődésre tart számot. A demokrácia lényege az önkormányzati intézményrendszer működésének és tevékenységének, ezáltal az azt irányító és működtető személyek munkájának bírálata, kritikája, ami még annak esetleges túlzó jellege esetén sem jogsértő, a közéleti szereplőknek pedig a közügyek vitatása körében az őket érintő, vagy minősítő, a személyüket támadó jellegű kritikákat illetően a tűrés kötelezettsége magasabban határozható meg.

[32] Nem ért egyet az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy a sérelmezett közlések valós tényállítások. Az alperes bejegyzésében azt állította, hogy a felperes (személy neve)val együtt 15 000 000 Ft összegű kárt okozott (település neve) városának. Ez nyilvánvalóan tényállítás, azonban valósága nem állapítható meg. Az nem vitás tény, hogy a (település neve)-i (ingatlan hrsz.-a) hrsz. alatti ingatlan értékesítésének időpontjában, 1995. december 20-án (település neve) Megyei Jogú Város Önkormányzata képviselőjében (személy neve) polgármester járt el, ő írta alá az adásvételi szerződést, majd a vevő az ingatlant még aznap közel 10 000 000 Ft-tal magasabb vételárért tovább értékesítette. Ebből következően a jogügylet folytán megvalósult és (település neve) városát érintő esetleges károkozó magatartásért a felperes, mint az ügyletkötésben részt nem vett személy felelőssége nem állapítható meg, ezért ha az adásvételi szerződés miatt a város károsodott is, ahhoz a felperesnek nincs köze. Közömbös, hogy a kár 10 000 000 Ft-ban, vagy 15 000 000 Ft-ban került megjelölésre, mert nem valós az a tényállítás, hogy a felperes (személy neve)val együtt, azaz vele közösen kárt okozott a városnak. Szükségtelen e közlést illetően annak vizsgálata is, hogy a bérleti szerződés megkötése önmagában károkozásnak, a bérleti díj pedig kárnak minősül-e, mert a jogsérelem a közös károkozás tényében mutatkozik meg. Emiatt annak sincs jelentősége, hogy az önkormányzat az érintett telek egy részét elfoglaló parkolóhelyen elhelyezett parkoló automata üzemeltetéséből milyen összegű éves bevételre tesz szert.

[33] Az alperes állította, hogy a felperes senkit meg nem kérdezve, minden szükséges felhatalmazás nélkül, önhatalmúlag járt el a bérleti ügylet megkötésekor. (település neve) Megyei Jogú Város vagyonáról és a vagyonnal való gazdálkodás egyes szabályairól szóló 25/2003. (VIII.9.) önkormányzati rendelet – amelynek tartalmát az alperes nem vitatta - meghatározza a nem önkormányzati tulajdonú vagyontárgyak bérleti, vagy tulajdonjogának vagyonszerzésére vonatkozó feltételeket és a jogügylettel érintett értékek tekintetében értékhatárokat jelöl meg. Egyben részletezi, kinek a jogkörébe tartozik az adott jogügylet (szerződés) megkötése (Vagyonrendelet 17. §). Eszerint a 7-25 millió forint forgalmi értékhatáron belül eső jogügylet tekintetében a Szervezeti és Működési Szabályzatban

megjelölt bizottság, míg a 25 000 000 Ft-ot meghaladó jogügylet esetén a közgyűlés hatáskörébe tartozik a döntéshozatal. A perrel érintett bérleti szerződés szerint az éves bérleti díj összege 650 000 Ft + áfa, azaz 825 500 Ft, ezért a jogügylet megkötéséhez nem volt szükség az SZMSZ szerinti valamely bizottság, vagy a közgyűlés határozatára, azt a felperes az önkormányzat képviselőjében eljárva az önkormányzati testületek bevonása nélkül megköthette. Az alperesi közlés tartalmából az tűnik ki, hogy a felperes szabályszegést követett el azzal, hogy felhatalmazás nélkül, önhatalmúlag járt el az ügyletkötés során, ami valótlan tényállítás abban az értelemben, hogy testületi felhatalmazásra nem volt szüksége, emiatt e kijelentés valótlanúsága és a felperes jóhírnevének sérelme megállapítható. Ettől eltérő kérdés annak az alperesi felvetésnek a megítélése, szükséges és indokolt volt-e az egyszemélyi döntéshozatalt megelőzően a bizottság vagy a közgyűlés véleményének kikérése, mert az alperes fenti közlése nem a véleményezésre, hanem a konkrét döntésre és a felhatalmazás hiányára vonatkozott, az előbbi felvetés nem képezte a per tárgyát.

[34] A felperes által sérelmezett további két alperesi közlés egymással szorosan összefügg. Nevezetesen, hogy a felperes fedezi a város korábbi fideszes polgármesterének korrupt telekügyletét, sunyi módon falaz (személy neve)nek, illetve a felperes korrupt bűnöző. E közlés - tartalmát tekintve - nem értelmezhető másként, minthogy az alperes bűncselekmény elkövetésével vádolta a felperest és azt állította, hogy a más által elkövetett bűncselekmény eltussolására törekszik. E közlés valóságtartalma bizonyítható, a perben pedig az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes bűncselekmény elkövetője, illetve korrupt, azonban e körben bizonyítást nem ajánlott fel. Nem ért egyet az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontjával a bizonyítási teher megjelölését, kiosztását illetően. Nem a felperesnek kellett bizonyítania, hogy korábban elhatárolódott (személy neve) telekügyletétől, hanem az alperes volt köteles bizonyítani a felperes részéről a korrupt magatartást, illetve a bűncselekmény elkövetését. Megjegyzi az ítéltábla, jelen perben kizárólag a tényállásban megjelölt alperesi hozzászólásban foglaltak vizsgálatára kerülhetett sor, így az, hogy az alperes ezt megelőzően állította-e, vagy sem, hogy a felperes korrupt bűnöző lenne, közömbös. Emiatt fogalmilag kizárt, hogy a felperes korábban elhatárolódjon jogelődje magatartásától, azaz a hozzászólás megjelenése előtt nem lehetett tudomása az alperes őt érintő vádjairól, ezáltal nem volt mivel szemben védekeznie, nem volt oka arra, hogy jogelődje magatartásától elzárkózzon. Különös tekintettel igaz ez amiatt is, mert a telekügylet kapcsán tanúsított magatartását a maga részéről nem ítélte jogsértőnek, így előzetesen védekezését, elhatárolódását sem kellett kifejezésre juttatnia. A kifejtettek miatt az alperesi közlés olyan valótlan tényállítás, amely alkalmas a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésére.

[35] Nem állapítható meg a való tények hamis színben való feltüntetése a sérelmezett utolsó alperesi közlés tekintetében, hogy "eddig már 5 000 000 Ft-ba került a bérlet és évente 825 000-et fizetünk az (O.)- nek." Az valós tény, hogy a bérleti díj éves bruttó összege 825 000 Ft, az pedig, hogy a 2013. és 2017. közötti időszakban milyen összegű bérleti díj terhelte az önkormányzatot kiszámítható, az esetlegesen helytelenül elvégzett matematikai számítás eredménye pedig lehet téves, ezáltal valótlan, azonban sértőnek nem tekinthető. A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a valótlan tény állítása, híresztelése, avagy a valós tény hamis színben való feltüntetése csak abban az esetben von maga után személyiségvédelmet, ha az sértő. Ennek hiányában a valós tény hamis színben való feltüntetése nem eredményez jogsértést. Emiatt az ítéltábla a fentebb jelölt kijelentés tekintetében a jóhírnév megsértését nem ítélte megállapíthatónak.

[36] A kifejtettek figyelemmel a fenti négy alperesi tényállítás tekintetében a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja szerint megállapítható volt a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának megsértése és a keresetben foglaltak szerint a Ptk. 2:51. §-a alapján kötelezte az ítéltábla az alperest a jogsértő magatartás abbahagyására és rendelkezett az elégtételadásról.

Az elégtételadás formájaként a jogerős ítélet rendelkező részének a jogsértő tartalom közzétételével azonos módon való nyilvánosságra hozatalát rendelte el (BDT2010. 2235.) azzal, hogy a felperes csak az alperes facebook (P.)ján történő közzétételt kérte keresetében.

[37] A fenti jogkövetkezmények objektív alapon, felróhatóságtól függetlenül, pusztán a jogsértések tényére tekintettel kerültek alkalmazásra, az elégtételadást a jogsértések többszöri ismétlődése és az is indokolta, hogy a megjelenés helye miatt az olvasóközönség széles rétegéhez jutottak el a jogsértő tartalmak.

[38] A felperes a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján a személyiségi jogsértés miatt elszenvedett nemvagyoni hátrány ellentételezéseként sérelemdíjra tartott igényt. A (2) bekezdés szerint a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén túl további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges, de a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel határozza meg. A mérlegelésnél a sérelemdíj kettős funkciójából kell kiindulni: egyrészt kompenzációs szerepet tölt be a sértett oldalán, másrészt a sértő fél magánjogi büntetése a hasonló jogsértések megelőzése érdekében (Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz I. kötet 174. o.). A sérelemdíj összegének megállapításakor annak mértékét növelő tényezőként veszi figyelembe a bírói gyakorlat a jogsértés több alkalommal, több fórumon történt megvalósulását, azt, hogy az olyan közösségi oldalon jelent meg, amelynek látogatottsága folytán az az olvasóközönség széles rétegéhez jutott el. Nem vitatható, hogy az alperes közlései alkalmasak voltak a felperes tevékenysége és társadalmi megítélése hátrányos befolyásolására. Figyelemmel a jogsértés jellegére és a felróhatóság mértékére, a nemvagyoni sérelem kompenzálásaként a felperes által megjelölt 500 000 Ft sérelemdíjat az ítéltábla a nemvagyoni hátránnyal arányban állónak tekintette, ezért a Ptk. 2:52. § (1)-(3) bekezdései alapján kötelezte az alperest annak megfizetésére. A kamatfizetési kötelezettség a Ptk. 6:48. § (1) bekezdésén alapul.

[39] Az elsőfokú ítélet fentiek szerinti megváltoztatására tekintettel a felperes - egy alperesi közlés kivételével - valamennyi perbeli igénye tekintetében pernyertes lett, ezért perköltség fizetésére nem kötelezhető, ezért az ítéltábla ezt az elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzte. A felperes elsőfokú eljárási költségét az ítéltábla az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 39. § (3) bekezdés c) pontja szerinti meg nem határozható perérték alapján 20 munkaóra figyelembevételével a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és 4/A. §-a alkalmazásával állapította meg arra is figyelemmel, hogy a felperes által csatolt költségjegyzék konkrét költségfelszámítást nem tartalmaz. Az alperes pervesztességére és a felperest perköltségben marasztaló ítéleti rendelkezés megváltoztatására tekintettel szükségtelen volt az alperes javára megítélt elsőfokú perköltség összege megalapozottságának vizsgálata, azt az ítéltábla mellőzte.

[40] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

[41] A felperes fellebbezése eredményes volt, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján - öt munkaóra figyelembevételével - köteles az alperes a felperes fellebbezési eljárási költségei viselésére (32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bek. a) pont, 4/A. §), továbbá köteles megfizetni az első- és másodfokú eljárás során felmerült és a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett eljárási illetéket (Itv. 39. § (3) bekezdés c) pont, 42. § (1) bekezdése, 46. § (1) bekezdés, 62. § (1) bekezdés f) pont).

[42] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2021. május 28.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró